REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.
Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 128 — Brașov, Joi 12 (25) Iunie — 1908.

Cuvinte umflate în politică.

(0) „Boul se prinde de coarne, omul de cuvântul său“, — zice un proverb maghiar. Dar și aceea este lucru constatat, „*că oamenii încă se prind cu vorbe mari*“.

Vorba este puternică armă în mâna omului isteț. De aceasta armă s'au folosit oamenii mari ai tuturor timpurilor față de massele poporațiunei, cari nu sunt în stare să judece amănunțit, ci se i-au numai după cuvântul îndrăsneț, care în cele mai multe cazuri este calculat a le gâdili vanitatea și a le deștepta ambițiunea.

In toată lumea nu s'a făcut laolaltă atâta abuz de cuvinte mari, umflate, și nu se face nici azi nicăiri, cât s'a făcut și se face în Țara ungurească. Poate, pentrucă nicăiri nu sunt doară massele atât de puțin cualificate a le judeca după adevărata lor valoare, ca la noi.

In ședința din 17 a lunei c. desbătându-se legea despre „învățământul poporal gratuit“ (lucus a non lucendo) și făcându-se contra ei obiecțiuni foarte temeinice din partea naționalităților și a confesiunilor, ba chiar și din partea Jidovilor, ministrul Apponyi iară a apucat ocaziunea, ca să mântuiască „încă odată“ țara și să-și însuflețească pe „gentry“ săi din oportunitate șoviniști și dela fire ignoranți în trebi de-ale învățământului, printr'o frază pe cât de bombastică, pe atât și de goală la înțeles.

El ținu adecă o vorbire fulminantă — și care vorbire șovinistă nu e fulminantă în ochii și în creerii acestor gentry, cari trăesc din șovinism?! — în contra contrarilor acestei legi, adecă a naționalităților și confesiunilor, — cu Apponyi sunt numai gentry, durere cei mai numeroși în dieta de acum, — în care vorbire între aplauzele frenetice ale „onoratei case“ dădu iarăși la vileag una dintre acele fraze bombastice, cari umplu de trufie pe gentry noștri, și fără de cari la noi azi simplamente nu se poate guverna.

Apponyi zise: „Statul maghiar iară mai întinde încă odată mână de ajutor: „cel ce va apuca aceasta mână, va simți binecuvântările ei; cel ce o va respinge, să-și atribuiască șie-și, dacă pumnul ei se va ridica la lovitură sdrobitoare“.

Ce frază aleasă și întocmită minunat după sprânceana șoviniștilor lui Apponyi și bine măsurată după priceperea și trebuința lor!

Dară, cine este statul maghiar? Apponyi cu gentry săi șoviniști? sau confesiunile și naționalitățile din țară?

Noi așa știm, că gentry nu e decât o clasă disparentă a poporațiunei din țară și că confesiunile și naționalitățile fac imensa majoritate din acel total, care formează statul. Acest total nu este aproape de loc reprezentat în dieta de azi și pentru aceea coroana stărue să se aducă noua lege electorală, pe care ar amâna-o gentry „*ad calendas graecas*“.

Sau doară Apponyi cu colegii săi, adecă guvernul de azi e statul? Guvernul lui Fejervary de eri? sau al Tiszaiștilor de alaltăeri?

Guvernele se perândă, dar statul rămâne. Guvernele au datoria să facă ce este spre binele și folosul statului, dar pentru aceea ele nu sunt statul, nici n'au dreptul a se *identifica pe sine* și părtinitorii săi cu statul, nici faptele și operele lor n'au dreptul a le identifica cu trebuințele adevărate ale statului.

De unde își ia deci d-l Apponyi gura așa plină cu statul? și amenință pe „inimicii statului“, presupuși de d-sa cu pumnul său în numele statului?

Fraza lui Apponyi despre pumnul statului este pe cât de bine calculată pentru gustul șoviniștilor săi, pe atât de rău aleasă pentru oamenii cugetători și cu bun gust. Ei, dela un ministru și conte, ce se crede foarte cult, s'ar putea aștepta în secolul al XX-lea cel puțin atâta, ca frazele sale să poată suporta critica minții cugetătoare și a bunului gust.

Noi așa știm, după esemplul întregei lumi civilizate, că învățământul poporal numai în limba maternă poate să dea fructe roditoare și că — prin urmare — forțarea învățărei limbei maghiare în școalele poporale, este numai în paguba deșteptării poporului. Statul adevărat nici nu a pretins'o aceasta, nici nu o pretinde, ci numai șoviniștii și cei ce lucră în șovinism.

Urmarea va fi, că naționalitățile adecă majoritatea poporațiunei, vor rămânea îndărăt în cultură și că istoria nu va preamări faptele de azi ale lui Apponyi, cum preamăresc șoviniștii fraza lui goală; iară statul va plânge în urma sămânței aruncate de Apponyi pe terenul învățământului, dacă viitorul apropiat nu-l va scăpa de strugari de vorbe mari și umflate și nu-l va dărui cu oameni, cari să știe și să și vrea să facă adevărata deșteptare de popor și nu politică șovinistă, care compromite viitorul țării.

Din dieta ungară. In ședința de eri a camerei a luat cuvântul la desbaterea proiectului privitor la darea pe spirt dep. Dr. *Maniu* declarând că proiectul e plin de greșeli și că nu e acomodat să pună stavilă consumării de alcool. Guvernul face o politică financiară atât de imorală, încât a refuzat chiar și aprobarea statutelor mai multor societăți, cari și-au luat de scop lupta împotriva beției. (*Nagy* D.: Arată-ne date!) Dr. I. *Maniu:* Poftește și le cere dela ministrul de finanțe! De altcum guvernul după toate presemnele, numai interesele marilor proprietari le ocrotește, ceeace vedem și din multele favoruri acordate fabricilor economice. Dr. Maniu ia apoi în apărare interesele economilor, cari produc vin ars cu cazane mici. Respinge în fine proiectul.

Au luat apoi cuvântul deputații croați Vincovici, Pribicevici și Budisavlievici, cari toți au vorbit croațește contra proiectului. Lui Budisavlievici i-a suprimat președintele cuvântul. Croații Luchinici și Dușan Popovici au vorbit după aceia tot împotriva proiectului.

La finea ședinței s'a primit propunerea, ca începând de Vineri să se țină câte două ședințe la zi, fiecare de câte 5 oare, ca să se dea mai iute gata proiectul dela ordinea zilei.

Convocarea delegațiunilor. Din Viena se anunță, că proxima sesiune a delegațiunilor va fi convocată la Budapesta pe ziua de 25 Septembrie n.

Cum s'au înțeles Englezii și Rușii privitor la Macedonia? In camera comunelor din Londra guvernul a fost întrebat în ședința de Luni dacă s'a încheiat vre-o înțelegere între guvernul englez și rusesc relativ la cestiunea macedoneană? Poate guvernul să spună, care sunt punctele principale ale acestei înțelegeri? Și dacă înțelegerea a primit consimțământul celorlalte puteri semnatare ale tractatului din Berlin?

In locul secretarului de stat a răspuns subsecretarul de stat Pease: »Am stabilit o înțelegere cu guvernul rusesc, dar n'am avut încă timp a ne sfătui și cu celelalte puteri. Până ce nu se va întâmpla aceasta, guvernul englez nu poate spune ce fel de propuneri se vor face în Constantinopol«

Situația din Persia. Din Teheran se anunță că în Persia neînțelegerile continuă între șah și cluburile politice. In Teheran șahul nu mai poate conta pe forțele militare; deasemenea se anunță și din provincie că în multe părți soldații s'au făcut vinovați de refuz de serviciu. Soldații sunt foarte agitați din cauză că de mai mult timp nu li-s'a achitat solda.

O altă telegramă din Constantinopol anunță că Osman Pașa, comandantul corpului III de armată, a primit dela sultan ordin ca să vie imediat la Constantinopol împreună cu aghiotantul său. Osman-Pașa a sosit cu un tren special la Constantinopol, unde sosirea lui a produs mare senzație. Chemarea lui Osman Pașa stă în legătură cu turburările dela granița Persiei. E probabil că el va fi numit comandant al trupelor turcești dela granița persană.

Svon despre turburări în Serbia. O telegramă particulară sosită eri la Budapesta anunță că Luni au avut loc mari turburări în Serbia. Se anunță că regele ar fi primit mai multe scrisori de amenințare. Turburările se întind și în cercurile militare. Știrile acestea trebuesc primite însă sub rezervă.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Congresul profesorilor de istorie.

Impresii de Neptun.

(6) — Urmare. —

In cazul de față nu mi-ar fi plăcut să fiu în locul d-lui Haret; era chin să-ți reții râsul; las că și dumnealui și-a luat — desigur — partea cuvenită, mai târziu pe cale spre *școala normală*, unde eram așteptați cu cina. Calea fiind cam lungă dela Copou încă vre-o trei km, am suit în trăsuri trimise anume dela școală. Eu am osri, primit de d-nul coleg Cocuzu într'un echipaj tras de doi telegari — doi smei din povești — Și acum mă prind fiori, când mă gândesc la jocul focoșilor armăsari, gata în toată clipa să ne arunce în toate părțile, ear colegul, care-și cunoștea marfa, râdea »pe sub mustață« de groaza mea. In sfârșit sosit, mă uitam la mine, sunt întreg? coboram ca dintr'un vapor scăpat din valurile mării.

In liber, pe un podiș, e așezătă această vestită școală, simplă la înfățișare, dară cu atât mai solid aranjată încunjurată de o vastă grădină, admirabil cultivată de elevi, cari se ocupă pe lângă studiile teoretice cu totfelul de lucrări practice; astfel ei cultivă legumele, pomii, via, mai ales aceasta cu ce drag, se îngrijesc de vitele ce se țin în apropiere, de albine etc., ducând cu sine cunoștințe bogate și temeinice, referitoare la cele economice, dându-li-se în acest mod putință, să fie luminători adevărați ai poporului sătesc.

Și aici ni-s'a făcut o primire sărbătorească; eram tot sub conoucerea șefului nostru natural. O bună orhestră, dirijată de un elev, ne-a bineventat, esecutând foarte reușit câte-va cântări. Fiind timpul înaintat, cu părere de rău, n'am putut cerceta mai deaproape școala, a trebuit să ne mulțumim a trece la masa, feeric așezată în grădina, luminată ca una din basme; schinteile electrice împrăștiate pe arborii din jurul mesii, păreau tot atâția astri lucitori.

Sub influința magică a lor începeam a fantasa, nu ne venea să ședem la masă și mai ales să stricăm această atmosferă divină cu sgomotul tacâmurilor și cu mirosul mâncărilor. Dară ordinul e ordin; venit dela o persoană iubită-l îndeplinești cu drag, și cu deosebire, când nu e prea greu de executat. Ne-am înșirat deci la masă, decorată cu frumoase flori, cultivate de elevi; menu-uri, artistic caligrafiate tot de ei, și într'o bană românească — lucru de tot rar.

La masă a fost și despărțirea de șeful nostru. Cu multă duioșie ne-a mai pus încăodată la inimă direcția bună, care e bine s'o ținem, dragostea de neam și moșie s'o infiltrăm în sufletele elevilor și să cultivăm relațiile bune colegiale, ca — fortificați sufletește — să ne revedem de nou la anul. După-ce prezidentul nostru i a adus meritatele mulțumite, între uralele noastre s'a retras apoi d-l ministru, pentru a-și face și în alte părți datorințele, unii — între ei și subscrisul — am ținut să-i mulțumim special pentru bunăvoința dovedită, când ne-a înlesnit participarea la congres, oferindu-ne gratuit călătoria întreagă, și rugându-l, ca și pe viitor să fim împărtășiți de acest favor.

In timpul, petrecut împreună, se desvoltase între noi toți o intimitate așa de colegială, ceea-ce un incident ilustrează prea bine. Pe când eram la masă la școala normală, unul a emis ideia, ca reciproc să ne subscriem pe drăguțele menu-uri, ca să ne ținem mai bine minte numele; ne-am transmis aceste bilete, cari — era vorba să ajungă până în apropierea d-lui ministru — și retour la noi. Văzând însă d-l Haret, de ce se tratează, a reclamat cu drag să iscălească și d-sa și după d-sa tot statul major, având astfel cei mai mulți scumpe amintiri.

După masă ne-am înapoiat pe rând câte 8—10 în oraș, eu la hotelul Traian — aici tată al Jidovilor, precum jidovită e toată viața economică a Iașului. Pe principalele străzi n'ai vedea o firmă creștină, totul e în mâna poporului ales, care a schimosit toată înfățișarea limbii noastre, la fiecare pas te pomenești cu ceva caraghios, firme de cari nu știi să râzi ori să se întristezi, că sunt cu totul străine; poftiți în strada principală — strada Lăpușneanu — cetiți o firmă mare: „La băeții dela Grün«, mai încolo »Ițicovici« etc. etc. Să se mai mire omul de perseveranța, cu care un Cuza sbiciuește această indiferență a societății și a statului față cu invaziunea leșească și rusească.

Pentru Joi, în loc de biserică, ne era rezervată vizitarea expoziției istorice și explicarea prin cel mai chemat, prin însuși părintele ei, d-l N. Iorga, care — după sărbătorirea înaugurării tipografiei »Neamului Românesc« la Văleni —, n'a pregetat să se pună pe cale, să fie pe drum toată noaptea, ca dimineața să ne călăuzească în expoziție. Poftească adversarii d-sale să-l critice! Dimineața la 9 oare cei mai mulți suntem adunați în localul expoziției, în pinacoteca școalei de belle-arte. Până la sosirea d-lui Iorga privim cadrele din pinacotecă, cele mai multe reproduceri succese de la diferiți artiști clasici.

Starea fondurilor năsăudene.

Pentru ziua de 16 Iunie a. c., — a treia zi de Rusalii — a fost convocată în Năsăud o conferință intimă a descendenților de grăniţeri din fostul district al Năsăudului. Au participat preoţii, învăţătorii şi câte alţi 2—3 fruntaşi din fiecare comună. Motivul convocărei acestei conferinţe îl spune însăşi hârtia convocătoare, când zice, că: *„Fondul central şcolastic, din care se susţin gimnaziul superior din Năsăud şi încă trei şcoale elementare fundaţionale în Năsăud, Borgoprund şi Monor,* — de un şir de ani *încoace îsi încheie socotelile an de an cu deficit aşa încât azi nu poate satisface pe deplin tuturor îndatoririlor, ce în urma destinaţiunei sale le are“.*

Cu rezolvarea favorabilă a acestei grele teme s'a ocupat şi se ocupă foarte intenziv atât comisiunea administratoare de fonduri cât şi comitetul şi afacerea aceasta e conziderată de toţi ca cea mai ardentă cauză a acestui ţinut şi aceasta cu atât mai vârtos, că de vre-o câţiva ani în coace ministrul ca forul suprem de controlă n'a aprobat nici un preliminar — fiindcă toate erau încheiate cu deficit — şi n'a aprobat nici o raţiune, ci mereu a îndrumat comisiunea la aflarea unei modalităţi de equilibrare, ba însuşi a recomandat modalitatea de a reduce spesele prin cassarea unor şcoale elementare, — ideie, ce a făcut foarte mult sânge rău la toţi şi cu deosebire la aceia, cari în primul rând trag folosul numitelor şcoale, fiind scutiţi prin acestea de a susţinea ei însăşi şcoalele elementare poftite de lege.

In anii trecuţi s'a esmis din partea comitetului fondurilor o delegaţiune de 27 inşi, ca să studieze starea materială a fondurilor, să caute mijloace şi căi de ameliorare şi apoi să facă comitetului propuneri concrete. O urmare a acestei delegaţiuni au fost propunerile d-lui prefect al fondurilor Simeon Pop, făcute comitetului şi apoi publicate în »Revista Bistriţei«, cari cuprinzând şi cassarea de şcoale au produs la unii foarte mult sânge rău.

In adunarea generală din primăvara anului 1908, comitetul considerând urgenţa cauzei alege o nouă delegaţiune, acum numai de 12 inşi, pe care o îndrumează, ca încă în decursul acestei veri să'şi prezente rezultatul lucrărilor sale, ca aşa comitetul încă înainte de şedinţa ordinară dela toamnă să poată eşi din situaţia grea, în care se află de a încheia preliminariul cu deficit. Aceasta delegaţiune în şedinţa sa din 31 Mai cur. a decis convocarea conferenţei confidenţiale din 16 Iunie, în care fruntaşii grăniţeri fiind puşi în deplină cunoştinţă a situaţiei cu părerile şi declaraţiunile lor să uşureze lucrările delegaţiunei de 12 precum şi aducerea hotărârei finale din partea comitetului

Aceasta conferinţă s'a deschis la oarele 9 a. m. prin Reverendis. D. Ciril Deac, vicar. Ca preşedinte a fost aclamat vicariul Deac, ca notari Dr. Nistor Simon şi Dr. Sim. Pop, iar ca verificatori maiorul Luchi şi profesorii Gavrilă Scridon şi Teodor Simon. Şedinţa a durat până la 1 ½ oare p. m. Discuţiile au fost măreţe şi la culme fiind pătrunse de însămnătatea obiectului. La discuţii au luat parte între alţii d-nii Dr. D. Ciuta, Dr. V. Onişor, advocaţi, vicariul Deac, protonotarul comitatens *Dr. Leon Scridon*, Simeon Tanco, preot Monor, maiorul Luchi, Ignat Seni, învăţ. fundat. Salovestru Mureşan, învăţ. pens.. Rodna, Dr. Hăngănuţ, medic, P. Grafini, protopop, proprietarul Terente Romuli, învăţătorul P. Todoran, Monor, primarul din Şanţ Domide, proprietarul Iacob Pop din Răbra, directorul Gheţe, etc.

Punctul culminant al discuţiilor a fost fără îndoială interesantul discurs sau mai bine zis »expozeu« al protonotariului comitatens Dr. Leon Scridon, pe care conferinţa la răsplătit cu meritate urări şi gratulări, rugându-l să-l dea publicităţii discursul, ca aşa să poată avea cunoştinţă de cuprinsul lui şi cei ce nu au fost de faţă. Iată cuprinsul acestui interesant şi măduvos exposeu:

Reverendissime d-le Vicar!
Mult onorată conferinţă!

»Obiectul conferinţei de azi a fost discutat la 31 Mai c, în şedinţa delegaţiunei de 12 esmisă din partea adunărei generale a comitetului, la care şedinţă au luat parte şi membrii comisiunei administratoare a fondurilor. In acea şedinţă s'a discutat şi studiat obiectul acesta important pe baza raţiunilor, preliminarelor şi a documentelor dela administraţiunea fondurilor, precum şi pe baza altor date, cari s'au pus la dispoziţie din partea corpurilor didactice dela institutele noastre de învăţământ. Discuţia a fost profundă, calmă şi deamnă de însemnătatea cauzei; membrii conferinţei şi-au dat parola, că fiecare să'şi spuie părerea franc şi sincer şi în conştiinţa responsabilităţii ce o are fiecare.

Responsabilitatea, ce o simţesc şi eu şi trebue s'o simţim cu toţii câţi ne-am adunat astăzi aici, apoi speranţa, că discuţia calmă, obiectivă şi frăţească din 31 Mai c. se va continua şi azi aici, mă îndeamnă să i-au şi eu cuvântul la acest obiect şi să expun mai multe cestiuni, ce stau în legătură cu dânsul.

Voi trece dară în meritul obiectului. Convocătoriul conferintei ne spune, cumcă situaţia fondului central scolastic e foarte nefavorabilă, ceeace apare destul de lămurit din datele bine cunoscute tuturor şi desfăşurate aici atât de frumos prin d-l Dr. Onişor. Din aceasta desfăşurare am văzut, că venitele fondului central şcolastec anual ne dau o sumă numai de *unasută mii cor.*

Să vedem acum ce spese are acest fond! Conform preliminariului pro 1908 în cifre rotunde, acestea spese sunt:

1. Spesele administraţiunei . .	10 300 c.
2. Susţin. gimnaziului . . , .	43.000 »
3. » şcoalei fund. din Năsăud	12.300 »
4. » » » » Monor	4.700 »
5. » » » » Borgoprund	7.000 »
6. Pensiuni	12.650 »
7. Dări	1.280 »
8. Asigurări	735 »
9. Intreţinerea clădirilor . . .	5.000 »
10. Spese procesuali	600 »
11. » neprevăzute	1 700 »
Suma .	99.265 »

In cifră rotundă dară spezele ajung anual la suma de *unasută mii* coroane. Delegaţiunea cumpănind trebuinţele, cărora fondul trebue să facă destul, precum sunt îmbunătăţirea salarielor profesorali, a învăţătorilor dela şcoalele fundaţionali, a personalului dela administraţiune; întreţinerea clădirilor, etc., a ajuns la convingerea, că poziţiile de mai sus în ciclul proxim de 10 ani se vor urca la sumele următoare:

1. Spesele administraţiunei . .	15.000 c.
2. Susţin. gimnaziului	60.000 »
3. » şcoalei fund. din Năsăud	16.000 »
4. » » » » Monor	8.000 »
5. » » » » Borgoprund	12.000 »
6. Pensiuni	13.000 »
7. Dări	1.500 »
8. Asigurări	1 000 »
9, Spese procesuali	600 »
10. » neprevăzute	2.000 »
11. Intreţinerea clădirilor . . .	10.000 »
Suma .	140.000 »

Rezultă deci un plus în spese de patruzeci mii coroane. E vorba acum, că de unde să acoperim plusul acesta de spese? Cari ne sunt izvoarele?

După o serioasă scrutare în toate părţile între acestea izvoară am putea pune:

1. Parcelarea realităţilor din Năsăud ne-ar da	3.000 c
2. Conform propunerei prefectului S. Pop, cuartirele profesorilor ne-ar putea da . . .	800 »
3. 2% din plăţile profesorilor conform acceleiaş propuneri .	744 »
4. Realităţile din Borgoprund .	600 »
Suma .	5.144 »
5 Să luăm şi considerăm ca venit sigur ajutorul din fondul pădurilor votat *dar neaprobat* pentru îmbunătăţirea plăţii profesorilor	6.000 »
6. Să considerăm mai departe ajutorul cerut pe baza »Regulamentului« pentru îmbunătăţirea plăţii profesorilor cu	12.000 »
la olaltă ar da suma de .	23.144 »

In acest caz ne trebue încă venite pentru restul de 17.000 coroane, ca să atingă suma de 40.000 coroane. De unde să le câştigăm şi pe acestea? Vă voi espune părerile, cari s'au sulevat în aceasta privinţă în şedinţa delegaţiunei de 12. ţinută în 31 Mai.

(Va urmă).

Congresul societăţilor culturale maghiare.

Duminecă s'a întrunit în Budapesta congresul tuturor societăţilor culturale maghiare sub prezidiul contelui Mihail Károlyi. La congres a luat parte şi ministrul de culte Apponyi. După îndeplinirea formalităţilor obicinuite a rostit un discurs mai lung fostul prim ministru Coloman *Szell*, vorbind despre ţinta politicei maghiare şi rolul societăţilor culturale maghiare în raport cu cestiunea naţionalităţilor.

Din discursul lui Szell reţinem după foile maghiare următoarele enunciaţiuni caracteristice cu privire la »resolvarea« cestiunei naţionalităţilor:

»Nu voim să ne atingem de nimeni, nu voim să împiedecăm pe nimeni în exerciarea drepturilor sale, în limba, religiunea şi obiceiurile sale. Dorim însă numai una şi anume ca ele (naţionalităţile) *să se manifeste ca aderenţi ai ideii de stat maghiar...* Noi ne nizuim să le legăm de noi şi de statul ungar prin iubirea noastră, însă nu cu forţa. Să le învăţăm să iubească statul ungar, să-i fie credincioase, să le învăţăm, că statul maghiar este acea mare putere, sub ale cărui aripi pot găsi şi ele scut şi apărare. Să pretindem însă dela ele *recunoaşterea necondiţionată şi pe faţă a idei de stat maghiar*, şi — o spun pe faţă — ***supunerea lor acestei idei.***

Vorbind apoi despre rolul conducător al culturei maghiare oratorul exclamă: »Naţionalităţile să-şi desvoalte cultura lor. Noi le vom sta întru ajutor (?) în nizuinţele aceste; însă şi între piscurile munţilor se află întotdeauna unul, care e cel mai înalt. Aici trebue să domineze cultura maghiară, ca fiecare să vadă, că noi suntem chemaţi să conducem această ţară nu numai din punctul de vedere al dreptului istoric, ci şi din acest punct de vedere. Cultura maghiară să fie soarele lucitor, care dă lumină şi căldură, care dă nutrământ şi culturei proprii a diferitelor naţionalităţi, însă ea să lumineze ca o planetă dominantă spre binele tării. *Acesta este titlul de drept etic al eyemoniei maghiare«.*

In continuare Széll se ridică contra agitaţiunilor îndreptate în contra idei de stat maghiar, cari trebue aspru pedepsite. De asemenea se ridică şi în contra agitaţiunilor de din afară şi apostrofează pe Björnson, despre care spune, »că nu pricepe absolut de loc politica şi îndeosebi politica maghiară«.

In fine daclară că Maghiarii trebue să se lupte cu foc şi sabie în contra planurilor, cari urmăresc prefacerea Ungariei într'o »pseudo-confederaţiune elveţiană«.

Lui Széll i-a răspuns Eugen *Rakosi* spunând între altele că naţionalităţile trebue convinse, că pe lângă cunoaşterea limbei materne le poate servi spre fericirea lor numai cunoaşterea limbei maghiare.

La banchetul, care a urmat, şi-a ţinut de datorinţă să spună câteva cuvinte despre cestiunea naţionalităţilor şi ministrul *Apponyi*. Părerea lui Apponyi este că cestiunea naţionalităţilor poate fi rezolvită *numai printr'o politică naţională energică*, iar cauza, că există o cestiune a naţionalităţilor, Apponyi o găseşte în lipsa unei voinţe comune naţionale puternice.

Enunciaţiunile aceste, venite dela locurile cele mai competente maghiare, ne pot servi ca un prognostic al viitorului apropiat, ce ne aşteaptă în semnul »politicei naţionale energice« şi a »supunerei noastre« ideii de stat maghiar« a dlor Apponyi şi Széll Koloman.

Organisarea studenţimei române.

Din partea *Societăţii acad. „România Jună« din Viena* primim spre publicare următorul apel:

Tuturor studenţilor români li-se aduc următoarele la cunoştinţă: Societatea academică »România Jună«, însufleţită de dorul, să vadă întreaga studenţime română organizată spre înlesnirea conlucrării ei solidare în anumite chestiuni de interes general, a decis să ia iniţiativa pentru ţinerea unei *conferinţe de delegaţi ai tuturor studenţilor şi societătilor academice române, care conferinţă va fi lipsită de ori-ce caracter politic.*

Scopul acestei conferinţe este afară de cunoaşterea reciprocă şi strângerea legăturilor de frăţie *aranjarea de congrese regulate studenţeşti* şi modalităţile acestei aranjări, apoi alegerea unui comitet central studenţesc român şi eventual *edarea unui ziar*, care va represinta numai interesele studenţilor români din toate părţile. La această conferinţă vor lua parte numai delegaţii fiecărei societăţi academice şi grupurilor de studenţi neorganizaţi în societăţi, şi anume câte 3 dela fiecare, spre a înlesni desbaterile şi luarea decisiunilor.

Seara după conferinţă am vroi să aranjăm spre întărirea solidarităţii studenţimii noastre, o convenire festivă a tuturur studenţilor români de pretutindeni, la care îi învităm cu toată dragostea nu numai pe aceştia, ci şi pe acele persoane, cari poartă viu interes pentru progresul tinerimii noastre universitare, mai ales deoarece în cazul unei participări destul de mari la această convenire, am dori să întreprindem cu toţii escursiuni la locurile istorice. Locul pentru conferinţă şi convenire va fi probabil Iaşul, iar timpul finea lui Iulie s'au începutul lui August st. n.

La învitarea noastră au răspuns deja cele mai multe societăţi academice, făcându-ne şi diferite propuneri, pentru cari le mulţumim frăţeşte; mai rămâne, ca şi celelalte societăţi şi grupuri de studenţi să binevoiască a ne răspunde.

Apelăm deci cu căldură şi pe această cale la toate societăţile surori şi la ceialalţi studenţi, cari încă n'au putut răspunde la apelurile noastre oficioase sau cărora nu ne-am putut adresa privatim necunoscându-le adresa, să raspundă definitiv la propunerea noastră *cel mult până în 9 Iulie st. n.*, ca pe baza acestor răspunsuri să putem întreprinde paşii necesari definitivi. Toate scrisorile sunt a-se adresa la soc. acad. »România Jună«, Viena VIII, Florianigase 12.

Cu toată dragostea
pentru »România Jună«

Preşedintele: *Gavril Teleagă*, stud. în drept.
Secretarul I: *Dimitrie Marmeliuc*, stud. în lit.

STIRILE ZILEI.

— 11 Iunie v.

Procesul »Gazetei Transilvaniei«. Senatul de punere sub acusă a tribunalului din Târgul Mureşului *a respins* excepţiunile presentate în procesul nostru ce ni-s'a intentat pentru reproducerea în extras a cunoscutei scrisori a poetului Björnsterne-Björnson

O delegaţie militară austro-ungară la Sinaia. Luni dimineaţa a sosit la Sinaia, cu un tren special o delegaţie de 13 ofiţeri ai statului-major austriac, în frunte cu d-l general Frantz-Conrad de Hötzen-

---

Scurtă aşteptare şi eată soseşte aşteptatul nostru magistru. E ca de obiceiu, cu faţa radiind de bucurie, că-i e dat iară să facă ceva bun. Imediat începe explicarea diferitelor obiecte istorice, cele mai multe expuse de d-sa. Ne tălmăceşte diferitele manuscrise, subscrieri de domni, peceţi, acte şi documente din timpurile vechi ale istoriei principatelor; mai multe cărţi vechi, icoane, odoare bisericeşti, cruci, etc. cari toate reoglindesc fidel trecutul neamului românesc.

In diferitele chipuri ni se prezintă domnitori fruntaşi, costume militare din diverse epoce; bine redată e cu deosebire viaţa secolului trecut. Mi-aduc aminte de un tablou, care înfăţişa ministeriul prim al lui I. Brătianu: aici vedem şi chipul actualului ministru-prezident, ceea-ce şi spune unul dintre noi, la ce d-l Iorga, observă: Adevărat, e d-l Sturdza, dară nu cel de azi!

Aproape trei oare într'una ne-a purtat d-l Iorga prin bogata şi instructiva expoziţie. Ceteam în faţă-i mângăierea, că i-a reuşit aşa de bine aranjarea expoziţiei, că nu s'au adeverit şoaptele rele: că multe lucruri de preţ vor dispare; că nu vor fi vizitatori, etc., toate acestea s'au dovedit de curate născociri. A cutezat, ca totdeauna, şi a triumfat, cum eu din inimă-i doresc să triumfe în toate ale d-sale!

In ziua precedentă fuseserăm tot la banchete creştine, româneşti; azi era vorba să mergem la un restaurant, dară la creştin! Mare vorbă în Iaşi; în sfârşit — după multă gândire — un coleg ne-a descoperit unul, proprietatea unui grec romanizat. Aici ne-am strâns cu toţii în jurul bravilor noştri dascăli, d-l D. Onciul, prezidentul nostru, care ne aduna pe toţi, şi d-l Iorga.

A început masa la umbra arborilor, dar foamea fiind pronunţată la cei mai mulţi, era cu adevărat dificil să ne împace pe toţi de-odată, deaceea ne-au prins minunat glumele d-lui Iorga, glume cari au şi garnisit mâncările, dintre cari unele lăsau de dorit, nefiind omul nostru pregătit pentru o societate mai mare. Humorul nesecat al d-lui Iorga şi mulţumirea ce o aveam cu toţii: d-l Onciul, că şi-a aflat un demn şi bun coleg, iară noi, că avem doi mentori, — ne-a făcut tuturor o disposiţie de tot veselă. Ne prefăcuserăm acum ostaşi devotaţi dumnealor, încât puteau comanda, ca nişte căpitani, fiind noi gata la ori-ce. Stând lucrul astfel, program nu mai aveam; ceeace ne recomanda un şef al nostru — eram în dualism spartanic — era pentru noi datorinţă sfântă de îndeplinit.

(Va urma.)

dorf şeful statului major. Toţi aceşti ofiţeri, cari se aflau în voiagiu de studii în Transilvania, au venit dela Sibiiu pentru a saluta pe regele României. Ei au fost conduşi la castelul Peleş în trăsurile regale. La orele 1 au fost primiţi de rege şi regină, cari i-au reţinut la masă. La oarele 5 delegaţii au asistat la exerciţiile batalionului de vânători, care a defilat înaintea lor. La oarele 7 au luat masa la principele Schoenburg-Harstenstein, ministrul Austro-Ungariei. La orele 9.30 seara au părăsit cu un tren special Sinaia.

Cărţi româneşti oprite în Ungaria. Ministrul Apponyi a interzis să se folosească în şcoalele secundare următorul manual didactic românesc: *Ioan Popea — Dr. C. Lacea, Carte de cetire pentru cl. I. şi II gimnazială şi reală, seminare pedagogice şi şcoale superioare de fete. Ediţia V. Braşov 1905. Editura librăriei Zeidner*, fiindcă nu conţine nici o bucată de cetire din istoria Ungariei, fiindcă se ocupă amănunţit cu istoria şi geografia unui stat străin etc.

In acelaş timp ministrul de interne a interzis, sub motiv că cuprind idei tendenţioase antimaghiare, următoarele cărţi şcolare, tipărite în România şi răspândite şi în Ungaria: *„Manual de istorie universală"* pentru clasa III secundară de I. Clinciu şi M. Dumitrescu; aceiaşi operă de aceiaşi autori pentru clasa II. Apoi: *»Istoria evului modern şi contemporan* pentru clasa III secundară şi aceiaşi operă pentru cl. II de Natalia Filipescu. In acelaş timp, ministeriul de comerciu a trimis instrucţii oficiilor poştale şi vamale pentru oprirea acestor cărţi.

Patria e din nou salvată!

Noul comitet central al ligei culturale s'a constituit Duminecă astfel: Preşedinte d-l Sava Şomănescu; vice-preşidenţi d-nii Virgil Arion şi general Balaban; secretar general d-l N. Iorga; cassier d-l Th. Dobrescu; membrii d-nii D. Onciul, prinţul Basarab Brâncoveanu şi Tzetzu; censori d-nii D. Carp, V. Dărăscu şi D. Tacu. Noul comitet a hotărât să înfiinţeze secţiuni în toate capitalele judeţelor. D-l N. Iorga a fost însărcinat să elaboreze un program în această privinţă.

Logodnă. Aurelia *Iliesu* şi Demetriu *Boşca* înv. fidanţaţi. Maieru 14 Iunie 1908.

Din Craiova se anuţă că Luni a avut loc un duel cu săbii *între căpitanul Cătuneanu şi majorul Sturdza*, fiul prim-ministrului Sturdza. La a treia repriză majorul Sturdza a primit o rană la faţă, lungă ca la 20 centimetri, pornind din dreptul urechei stângi până la bărbie. După declaraţia medicilor va fi nevoie de o lună pentru ca rana să se închidă.

Lipsă de apă. Din causa lipsei de apă, care s'a ivit în reservoarele apaductului oraşului, s'a dispus pentru câteva zile ca apa din apaduct să se poată folosi numai dela 5—10 oare a. m. şi dela 5—$6\frac{1}{2}$ p. m. Publicul e rugat în interesul său propriu să nu facă risipă prea mare cu apa.

La cursul de stupărit al statului din Gödöllö au fost primiţi — precum ni-se scrie — şi următorii preoţi români gr. or. Traian V. Motora din Vorţa, Nicolae Butelianc din Vidra de sus (Archidiecesă) şi Aron Moise din Silagiu (diecesa Caransebeşului.)

Dela magistratul oraşului Braşov primim spre publicare următoarele: Dintre locurile fundaţionale, înfiinţate de oraşul Budapesta în amintirea Alteţei Sale imp. şi reg. Archiducele Iosif precum şi spre aniversarea a 25. decând Alteţa Sa a ajuns comandant suprem al honvezimei ungureşti, — ajung două locuri a fi din nou ocupate şi anume unul pentru un băiat în azilul pentru copii orfani »Iosif« şi altul pentru o fată în azilul de fete »Elisabeta«. Amândouă locurile sunt de ocupat începând dela luna Septemvrie 1908 încolo. Locurile sunt înfiinţate de oraşul Budapesta pentru orfanii acelor cetăţeni, cari au servit s'au servesc la honvezimea reg. ung., — fără considerare la locul de aparţinere. Condiţiunile de primire, cei interesaţi le pot afla până la 10 Iulie 1908, în despărţământul militar al Magistratului, totdeauna în oarele oficioase dela 8—12 oare a. m.

Victimele ştiinţei. Din *Cernăuţi* se anunţă că toţi funcţionarii institutului pentru examinarea alimentelor s'au îmbolnăvit din cauza infecţiei cu baccili de răpciugă. Un asistent anume Arnost a încetat din viaţă, un funcţionar Lipecki se află pe moarte. Iată cum s'a produs catastrofa. Profesorul Dr. Luchs a făcut Sâmbăta trecută experienţe ştiinţifice cu baccilii de rapciugă, făcuţi inofensivi. In timpul experienţei se sparse însă o ţeavă şi baccilii se risipiră în cameră. Drul a părăsit camera şi deşi aspirase câţiva baccili a scăpat bine. Ceilalţi, cari au mai rămas în laboratoriu, s'au îmbolnăvit cu toţii întâi de pneumonie şi apoi de desinterie. Dr.-ul Luchs a cerut singur darea lui în judecată. Institutul va fi probabil închis.

Otrăviţi în massă. Din Moscva se anunţă că Luni s'au îmbolnăvit pe câmpul curselor 150 persoane, cari mâncaseră îngheţată. Starea celor mai mulţi dintre pacienţi e desperată. Poliţia a deschis o severă anchetă.

Aviz calfelor de lăcătuşi şi electrotehnici. Societatea »Clubul Român« în Viena sub protectoratul d-lui general Alexandru Lupu, I. Löwelstrasse 8 aduce următoarele la cunoştinţa celor interesaţi: Acei tineri cu diplomă (Lehrbrief, tanonczigazolvány) de lăcătuş, mecanici sau electro-tehnici, Români gr. or. sau gr. cat. cari doresc a dobândi ştiinţele perfecte, practic şi teoretic, în maşini de aburi, motoare de gaz, de uleu nerafiuat, de spirt, de benzin şi de electricitate, automobile şi algebra la şcoala de meserii din Viena sunt a se adresa la presidiul societăţii III Eslarngasse Nr. 4. Preferiţi sunt acei tineri fără mijloace, cari sunt în etate de 18—26 ani, posed limba germană şi au cel puţin 3 clase gimnaziale, reale sau civile. Ear acei cu mijloace pot studia cu preţuri foarte reduse. (Acte de lipsă: Extras de botez. diploma de meserie (Lehrbrief, tanonczigazolvány) atestat de şcoală şi atestat de paupertate (Armuts-Zeugniss, szegénységi bizonyitvány.) Actele sunt de a se trimite până în 1 August 1908 c. n.

Cronici bucureştene.

— Fine. —

Cu ploile de pe la sfârşitul lunei Maiu s'a mai împuţinat numărul vizitatorilor *târgului de afară* şi mai cu seamă după Rusalii, cu venirea din nou a căldurilor şi apoi a terminului de închidere a »Moşilor« (Joia trecută) termin care s'a prelungit până azi (Dumineca).

De mai multe zile însă bărăcile au început să se ridice, iar mărfurile să fie şi ele strânse; în aceste din urmă zile târgul nu mai avea decât câte un rătăcit, întârziat, sau curios, care sau nu-l cercetase de loc sau că voia să-şi mai facă pentru ultima oară de cap..

Tot bagajul în toate bărăcile se va ridica încet-încet de pe câmpul Moşilor. Unii se vor aşeza din nou în prăvăliile lor din Bucureşti, sau din oraşele vecine, iar trupele evreeşti vor porni mai departe cu şandramalele lor, cu bagajele, cu aparatele de câştiguri, cu elefanţi, cu leii, cu clownii, cu maimuţele, cu lupii, urşii cămilele şi caii lor dresaţi spre alte bâlciuri din ţară sau de afară, din Rusia sau Galiţia, leagănul şi vizuina lor.

Şi peste 50 de săptămâni se vor întoarce din nou ca să-şi mai expuie marfa de reclamă spre vânzare pe câmpul din marginea capitalei României, iar cetăţenii de toate categoriile şi lumea de afară vor alerga la târg cu aceeaşi lăcomie, cu care au alergat de rândul acesta şi în atâtea rânduri încă de când datează vestitul târg al »Moşilor«.

*

A trecut şi acest început de Iunie, când vara întră mai hotărît ca ori când în stăpânirea căldurilor sale, când lumea se trage la adăpost de puterea arzătoare a soarelui

Serviciile publice aproape toate au oarele de muncă numai de dimineaţă, iar după amiazi străzile rămân aproape pustii, stăpânind căldura, care dogoreşte fierul de pe acoperişe şi piatra de pe străzi.

Acei ce au putut şi acei cari s'au săturat o iarnă întreagă cu viaţa cluburilor şi cafenelelor au şi început a pleca afară ca să-şi urmeze viaţa de vecinică odihnă în vre-una din staţiunile din străinătate sau din ţară, cari au şi început a se deschide.

Toată viaţa, pe care o are Bucureştiul se concentrează mai mult în oarele de seară, în plimbare la şosea, pe calea Victoriei, în grădini şi alte localuri de spectacole. Viaţa socială începe tot mai mult să slăbească pentru a se manifesta cu mai multă vigoare în toamnă.

M.

Varietăţi.

Cineva, într'o revistă engleză se sileşte să pledeze pentru *oameni graşi*. Ba un om de ştiinţă german Berthold vrea să dovedească că grăsimea e semnul exterior al multor calităţi morale şi intelectuale.

Se vede că s'a întors lumea pe dos, »Când un om ajunge gras, zice Byron, el este însemnat de moarte«. Frideric cel Mare avea oroare de oamenii graşi: »Sunt două feliuri de oameni pe lume, zicea el, graşi şi slabi. Nici odată un gras n'are să comande regimentele mele«.

Berthold afirmă că grăsimea e un bine al Provedinţei şi că cu ea odată perseveranţa, virtutea şi mulţumirea (asta din urmă vine la toate animalele pline şi sătule).

»Nefericită va fi ziua, continuă profesorul Bertholdt, când noi, Germanii, vom deveni o rasă slabă, cum e cazul cu vecinii noştri«.

Revista de mai sus enumără câţi-va oameni celebri, cari au fost sau sunt graşi.

Aici mă opresc. Nu mai desvolt nici teoria şi nu mai înmulţesc nici exemplele. Ajung pe o pantă primejdioasă. Care e atunci criterul, după care judecăm capacităţile? (nu de volum). Atunci pe oamenii de geniu, de talent, de caracter trebuie să-i căutăm după Tejghea, în hală, la cafenea sau în târgul de vite.

*

Cel mai mare hotel din lume se găseşte.. tot în New-York. E hotelul Ausonia; are 2500 camere, cari sunt servite cu apă curată prin 340 conducte, cari au o lungime totală de 250 kilometri. Acest hotel are apoi foarte mari instalaţiuni pentru căldură şi celelalte servicii, cari se dau într'un hotel de seamă. Lumina electrică se distribue prin 20,000 de lămpi electrice.

Un apartament mobilat, de întindere mijlocie, costă anual 30,000 lei.

M.

ULTIME ŞTIRI.

Viena, 24 Iunie. După ce şefii de partide, au renunţat în parte la cuvântul lor în desbaterile bugetului, au hotărât pentru Joi închiderea desbaterilor şi pentru Vineri votarea bugetului.

Viena. 24 Iunie. După cum se ştie numirea profesorului Wahrmund se datoreşte compromisului care a avut loc între primul ministru, baron Beck, şi şefii partidului social-creştin. Partidul social-creştin a luat in şedinţa de eri sub preşidenţia drului Lueger, următoarea hotărîre: „Asociaţia social creştină regretă că Wahrmund a fost chemat la Praga în loc de a i-se intenta acţiune disciplinară şi de a fi concediat. Social-creştinii îşi exprimă speranţa că asemenea cazuri nu se vor mai întâmpla şi cer în special ca promisa egalizare a studenţilor catolici să se realizeze chiar în contra voinţei unora din rectori".

Social-creştinii au hotărît apoi să se ceară vot nominal la votarea rezoluţiei propusă de social-creştinul Schmidt cu privire la stabilirea numărului studenţilor evrei la şcolile superioare.

Praga, 24 Iunie Eri dimineaţă a avut loc o ciocnire puternică între studenţii liberali şi clericali în faţa unei biserici. Studenţii clericali fură primiţi de cei liberali cu ouă clocite. In momentul când se declarase încăerarea sosi poliţia care procedă însă cu brutalitate. 18 tineri au fost arestaţi cu forţa. Deputaţii clericali au intenţiunea de a interveni în parlament în această privinţă.

Belgrad, 24 Iunie. Regele a primit *dimisia lui Pasici* şi a însărcinat cu formarea guvernului pe *Velimirovici* şeful radicalilor vechi.

Madrid. 24 Iunie. Regina a născut un băiat.

Belgrad, 24 Iunie. După dispoziţiunile partidului guvernamental, probabil că noul cabinet sârbesc va fi compus în modul următor; Velimirovici, preşidenţia şi lucrările publice; Andra Nicolici, externe; General Ştefanovici, războiu; Tripcovici, justiţia şi interne; Pawlovici, instrucţia şi culte; Costa Stoianovici, agricultura; Mikael Popovici sau Kukici, finanţe. Lista definitivă este aşteptată mâine după amiazi.

Londra, 24 Iunie. Din Teheran se comunică: In şedinţa de Luni a parlamentului s'au ţinut discursuri cu totul energice în contra şahului şi s'a hotărât a se trimite şahului un ultimatum, în care să fie învitat a răspunde până în 24 de ore la ultimatum-ul din 16 Iunie. Intre şah şi parlament raporturile sunt cu totul întrerupte. Situaţia e foarte gravă. Un regiment a organizat jafuri în oraş. Populaţia a hotărât să se apere singură.

Berlin, 24 Iunie. „Lokal Anzeiger" află din Teheran: *Din ordinul şachului au fost bombardate eri dimineaţă timp de ore întregi de către artilerie străzile oraşului. Palatul parlamentului a fost prefăcut în ruine şi clădirea jefuită.* Trupele înaintează în continuu dela reşedinţa de vară a şachului spre oraş. Porţile oraşului sunt ocupate de tunuri. Trupele au luat parlamentul cu asalt. Soldaţii bombardează acum palatul lui Kell-Es-Sultan unchiul şachului, deorece deputaţii s'au refugiat în acest palat. Numărul morţilor şi al răniţilor e foarte mare. Şefii partidelor şi presupusei conjuraţii au fost aduşi în faţa şachului. Piaţa din faţa parlamentului e plină de cadavrele oamenilor şi cailor căzuţi. Soldaţii înaintează cu tunuri.

Petersburg, 24 Iunie. Ştiri sosite din Teheran anunţă că Kell-Es-Sultan, unchiul actualului şach, a fost *proclamat ca şach al Persiei.*

Cărţi noi

apărute în institutul grafic „Minerva":

Caton Theodorian: „Sângele Solovenilor". Cor. 1·50.

Ion Bârseanul: „Dor pustiu". C. 1·50

C. Sandu-Aldea: „Sfaturile unui plugar luminat", cărticica I-a. 50 bani.

Al. Cazaban: „Chipuri şi suflete". Cor. 1 50.

M. Eminescu: „Poezii postume", ediţie nouă. Cor. 1 50.

„**Prin Vraja Dragostei**", nuvele de *Vasile Pop.* editura Minerva. Preţul C. 1 50 plus 10 fileri porto.

M. Sadoveanu „Vremuri de Bejemie" 2 cor.

Guy de Maupaanssl „Povestiri alese traduse de M. *Sadoveanu.* 2 cor.

Octavian Goga „Poezii". 1 cor.

Zaharie Bârsan „Poesii" 1 cor. 50.

Sandu (Aldea) "Cărticica Plugarului" — 50 bani.

Ioan Adam: „Năzuinţi" povestiri şi „Pe lângă vatră", pilde şi glume ţărăneşti. Ambele à 1.50 cor.

A se procura prin librăria „Gazetei".

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor respons.: Victor Branisce.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.